

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Origo Arkitektgruppe as
Att: Per Kleve
Nikolaikirkeallmenningen 2b
5003 BERGEN

Deres referanse

Vår referanse
2010/298

Dato
23.12.2011

Avvisning av klage på offentlig anskaffelse

Det vises til Deres klage på offentlig anskaffelse av 26. oktober 2010 vedrørende anskaffelse av arkitekttjenester. Klagenemndas sekretariat har besluttet å avvise klagen som uhensiktsmessig for behandling i klagenemnda, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 9. Grunnen er at klagen klart ikke kan føre fram. Sekretariatets avvisningsbeslutning kan påklages til klagenemndas leder innen 3 virkedager etter at den ble gjort kjent for klager.

Nedenfor gis en oppsummering av bakgrunnen for klagen og sekretariatets vurdering.

Bakgrunn:

- (1) Rogaland fylkeskommune (heretter kalt innklagede) kunngjorde 28. juni 2010 en åpen anbudskonkurranse vedrørende arkitekttjenester for prosjektering av Bryne videregående skole. Tilbudsfristen var satt til 31. august 2010. Det totale prosjektet, inkludert arkitekttjenester, hadde en estimert verdi på 712 millioner kroner, og anskaffelsen av arkitekttjenester var kunngjort etter forskrift om offentlige anskaffelser del III.
- (2) Innledningsvis i konkurransegrunnlaget var det inntatt et eget avsnitt om miljøprofil og universell utforming, hvor det var presisert at *"fylkeskommunenes egne nybygg skal bygges som minimum lavutslippsbygg – helst klimanøytrale bygg. For prosjektet på Bryne vil dette bli tillagt betydelig vekt."*, jf. konkurransegrunnlaget punkt 1.7.
- (3) I konkurransegrunnlaget punkt 1.8 *"Rom- og funksjonsprogram"* het det generelt om arkitektoppdraget at det ikke foreligger et ferdig gjennomarbeidet rom og funksjonsprogram for byggeprosjektet og at *"Arkitektoppdraget vil starte med en vurdering av hvordan skolens arealbehov til sammen ca. 30 000 m² kan løses innenfor de eksisterende bygningene (Trafalbygget, Timehallen og Brynehallen) og nybygg.*

Postadresse
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Rådhusgaten 4
5014 Bergen

Tlf.: +47 55 59 75 00 E-post:
postmottak@kofa.no
Faks: +47 55 59 75 99 Nettside: www.kofa.no

Trafalbygget på ca. 9500 m². I Timehallen og Brynehallen er det ca. 1500 m² som benyttes til ordinær undervisning. Behov for nybygg er foreløpig anslått til 19 000m².

- (4) I konkurransegrunnlaget punkt 3.4 "Leverandørenes tekniske og faglige kvalifikasjoner" var det blant annet oppstilt følgende kvalifikasjonskrav:

"

Oppdragsgiverens kvalifikasjonskrav:	Dokumentasjon – bevis for at de krav som er stilt er oppfylt
(...) - Tilbyder skal dokumentere erfaring med lavenergiprojekter. - Tilbyder skal ha erfaring med tilsvarende prosjektering av videregående skoler.	(...) - Det skal vedlegges minst 2 referanser som viser at firmaet har prosjektert/gjennomført lavenergiprojekter med relevant størrelse og/eller kompleksitet. Det bes oppgis prosjektets navn, byggherre, ferdigstillestidspunkt, størrelse, kostnad, samt navn og tlf/e-post til kontaktperson. - Det skal vedlegges minst 2 referanser som viser at firmaet har prosjektert videregående skoler med relevant kompleksitet i løpet av de siste 5 årene. Det bes oppgis prosjektets navn, byggherre, ferdigstillestidspunkt, størrelse, kostnad, samt navn og tlf/e-post til kontaktperson.

"

- (5) Innen tilbudsfristens utløp mottok innklagede tilbud fra 11 leverandører. Dette var blant annet fra Asplan Viak AS/KanEnergi AS/Hambra (heretter kalt valgte leverandør) og Origo Arkitektgruppe AS/ABO Plan og Arkitektur/Norconsult AS (heretter kalt klager).
- (6) I vedlegg til klagers tilbud med overskriften "REFERANSEPROSJEKT", og underoverskriften "Passivhus og lavenergiboliger", fremgikk følgende:

"ByBo as

Prosjektets navn: Løvåshagen, Fyllingsdalen

Størrelse 80 leiligheter i blokk (28 stk. passivhus, 52 stk. lavenergiboliger)

Areal ca 5.000 m² brutto

Byggherre ByBo AS

Ferdigstillelse – innflytting høsten 2008

Privat utbygging, kostnader anslått til 125 mill kr

Kontaktperson – Kjetil Helland hos Bybo AS, mail kh@bybo.no, mob 91561884.

Prosjektet er Norges første passivhusprosjekt i blokkbebyggelse

*"Forskningsprosjekt for Sintef med Tor Helge Dokka som spesialrådgiver
"Fyrtårnprosjekt" for Enova og Husbanken*

JM Byggholt as

- *Hjalte, Askøy, 40 boliger i småhus. Ferdig prosjektert.*

Enova

- *Deltakelse for spesielt inviterte til internasjonal workshop om passivhus i København 13. mai 2008.*

Fjell kommune

- *Knarrevika Miljøbustader, 25 boliger i blokk. Ferdig skisseprosjekt."*

- (7) I brev datert 14. september 2010 informerte innklagede om at klager var avvist fra konkurransen. Klagefristen ble satt til 21. september 2010. Begrunnelsen for avvisningen var at klager ikke oppfylte kvalifikasjonskravet i konkurransegrunnlaget punkt 3.4 om at det skulle vedlegges minst to referanser som viser at firmaet har prosjektert/gjennomført lavenergiprosjekter med relevant størrelse eller kompleksitet. I Begrunnelsen var det vist til at:

"Når det gjelder referanseprosjekter på lavenergiprosjekter vises det i tilbudet til følgende oppdragsgivere: ByBo as, JM Byggholt as, Enova og Fjell kommune. Løvåshagen for ByBo as er kort beskrevet med bla størrelse, areal, kostnader, kontaktperson og ferdigstillestidspunkt. For de andre referansene er det lite beskrevet.

Vi vurderer det slik at det ikke er vedlagt minst to referanser som viser at firmaet har prosjektert/gjennomført lavenergiprosjekter "med relevant størrelse og/eller kompleksitet."

- (8) Klager påklaget avvisningen i brev av 15. september 2010. I klagen stilte klager spørsmål ved om klager var avvist på grunn av at referanseprosjektene ikke ble ansett å være av relevant størrelse og kompleksitet, eller fordi det ikke var knyttet tilstrekkelig med opplysninger til hvert prosjekt. Vedlagt klagen fulgte et eget vedlegg med utfyllende opplysninger om referanseprosjektene klager hadde opplyst.
- (9) Innklagede opprettholdt avvisningsbeslutningen i brev av 16. september 2010. Innledningsvis i brevet ble det gitt en redegjørelse av hva som nærmere lå i begrepene "relevant størrelse" og "relevant kompleksitet". Videre i brevet het det at:

I tilbudet fra Origo arkitektgruppe AS er det listet opp tre referanseprosjekter samt henvisning til internasjonal workshop om passivhus i regi av Enova. I tilbudene er ikke prosjektene beskrevet godt nok til at dokumentasjonskravet var oppfylt, og slik vi vurderte det var uansett ikke referanseprosjektene av "relevant størrelse og/ eller kompleksitet.

Referanseprosjektene er nærmere beskrevet i brev datert 15.09.10. I det følgende vil vi gi en kort begrunnelse knyttet til hvert av referanseprosjektene.

Nr. 1 – Løvåshagen

Dette prosjektet er ferdig utført. Størrelsen er 80 leiligheter i blokk med totalt areal på ca. 6500 m² brutto. Kostnader er anslått til 125 mill kr. Verdien som er oppgitt må inkludere bygging av prosjektet. Det er ikke oppgitt verdi på prosjekteringsarbeidet. Arealet er også mye mindre enn Bryne vgs., hvor det er anslått at behovet for nybygg er på 19 000 m², og at totalt arealbehov er til sammen 30 000 m². Prosjektet er heller ikke av relevant kompleksitet, ettersom en så stor skole som Bryne vgs. må anses å være av høyere vanskelighetsgrad enn prosjektering av 80 leiligheter i blokk. Det er store forskjeller med hensyn til funksjon i forhold til en stor videregående skole som Bryne.

Nr. 2 – Hjalte

Ettersom det er gjennomført detaljprosjekt, er prosjektet ferdig prosjektert. Størrelsen er 40 boliger i småhus med et totalt areal på ca. 5000 m² brutto. Kostnader er anslått til 100 mill kr. Verdien som er oppgitt må inkludere bygging av prosjektet. Det er ikke oppgitt verdi på prosjekteringsarbeidet. Arealet er også her mye mindre enn Bryne vgs. Prosjektet er ikke av relevant kompleksitet, ettersom en så stor skole som Bryne vgs. må anses å være av høyere vanskelighetsgrad enn 40 boliger i småhus. Det er også store forskjeller med hensyn til funksjon i forhold til en stor videregående skole som Bryne.

Nr. 3 – Knarrevika Miljøbustader

Dette er prosjektert frem til skisseprosjekt og er ikke gjennomført frem til detaljprosjekt. Prosjektet har ikke kommet tilstrekkelig langt til at det kan godkjennes som et referanseprosjekt med relevant størrelse og/eller kompleksitet. Arealet på 2400 m² er også mye mindre enn Bryne vgs.

Nr. 4 – deltakelse på workshop

Deltakelse for spesielt interesserte på internasjonal workshop om passivhus kan ikke godkjennes som referanse på at firmaet har prosjektert/gjennomført lavenergiprojekt."

- (10) Klager påklaget avvisningen på ny i brev datert 17. september 2010. Klager presiserer innledningsvis i klagen at "Vurderingstemaet er nå, slik vi oppfatter det, om referanseprosjektene vurderes å ha "relevant størrelse og/eller kompleksitet". I svaret av 27. september 2010 bekrefter innklagede at "Vurderingstemaet er hvorvidt det er vedlagt minst 2 referanseprosjekter som viser at firmaet har prosjektert/gjennomført lavenergiprojekter med "relevant størrelse og/eller kompleksitet". Videre i brevet igjen en forklaring på hva som lå i begrepene relevant størrelse og relevant kompleksitet.
- (11) I brev av 15. oktober 2010 ble klager informert om at valgte leverandør var tildelt kontrakten. Klagefristen var satt til 27. oktober 2010.
- (12) Klager tilskrev innklagede på ny i brev datert 19. oktober 2010, og ba om svar på en rekke spørsmål. Blant annet ble det bedt om opplysninger om hvordan klagers pris ville bli rangert i forhold til valgte leverandør, og en rekke andre spørsmål knyttet til innholdet i valgte leverandørs tilbud. Klager ba videre om en bekreftelse på at den eneste grunnen til at klager var avvist var at klagers referanseprosjekter ikke var av "tilsvarende størrelse og/eller kompleksitet." Avslutningsvis het det i brevet at "Vi legger til grunn at klagefristen forskyves fra vi får svar på disse spørsmålene."

(13) I innklagedes svar av 21. oktober 2010 fremgikk blant annet følgende:

- "3. Det bekreftes at origo m/samarbeidspartnere er avvist under henvisning til FOA § 20-12 (1) bokstav a ettersom det ikke er fremlagt "minst 2 referanser som viser at firmaet har gjennomført lavenergiprojekter med relevant størrelse og/ eller kompleksitet".
4. Når det gjelder klagefristen for tildelingsbeslutningen, ser vi ikke grunn til å forskyve denne. Klagefristen i forhold til avvisningen av deres tilbud var 21.09.10. og klagen vi mottok er behandlet ved brev datert 16.09.10 og brev datert 27.09.10.

(14) I e-post av 25. oktober opplyste innklagede om at klage over avvisningen kunne rettes til Klagenemnda for offentlige anskaffelser, men at spørsmål knyttet til tildelingsevalueringen og innsyn fortrinnsvis skulle rettes til innklagede.

(15) Saken ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser i brev av 26. oktober 2010.

(16) Etter at saken ble brakt inn for klagenemnda sendte innklagede følgende e-post til klager:

Anførsler:

Klager har anført:

Avvisning av klager

- (17) Det anføres at innklagede har brutt regelverket ved feilaktig å avvise klagers tilbud, ettersom klager har fremlagt dokumentasjon for referanseprosjekter som er av "*relevant størrelse og kompleksitet*", jf. konkurransegrunnlaget punkt 3.4. Etter klagers oppfatning oppfyller referanseprosjekt nr. 1 "Løvåshagen" og referanseprosjekt nr. 2 "Hjalte" kravet i punkt 3.4.
- (18) Klager viser til at tekniske fag ikke er etterspurt, da disse skulle kontraheres på et senere tidspunkt. Etter klagers oppfatning må "*relevant*" vurderes ut fra fagspesifikke forhold knyttet til arkitektfaget, dvs. relevant arkitektfaglig kompetanse med hensyn til komplekse bygningsstrukturer og relevant innsikt i lavenergi/passivhus problematikk.
- (19) Når det gjelder "*kompleksitet*" viser klager til at det her må foretas en vurdering av tilleggskompleksiteten som helhet (inkludert referanselisten for komplekse bygg generelt). Det er riktig som innklagede hevder at det er store funksjonelle forskjeller mellom boliganlegg og en stor videregående skole. Innklagede har imidlertid etter klagers oppfatning valgt å se helt bort fra klagers omfattende referanseliste på store komplekse bygg, herunder også undervisningsprosjekter. Klager påpeker i denne sammenheng at dersom "*relevant størrelse og/eller kompleksitet*" skal forstås som "*tilsvarende størrelse*" med hensyn til lavenergiprojekter, vil dette diskriminere store deler av arkitektbransjen i Norge. Kompetanse må i så tilfelle tiltransporteres arkitektfirmaet, da dette ikke er kompetanse som er integrert i selve arkitektgruppen.

- (20) Klager er enig med innklagede i at referanseprosjektet Knarrevika miljøbustader ikke oppfyller kravet til referanseprosjekt da prosjekteringen ikke er ferdig, jf. konkurransegrunnlagets krav om at prosjektet skal være "*prosjektert/gjennomført*".

Klagefrist

- (21) Det anføres at innklagede har brutt regelverket ved at det ble satt for kort frist til å påklage tildelingsbeslutningen, og ved at klagefristen ikke ble innvilget utsatt på forespørsel fra klager.

Beregning av pris

- (22) Klagenemnda bes på generelt grunnlag om å ta stilling til om oppdragsgiver, uavhengig av tilbyders vurderinger og planer, har anledning til å beregne kostnader knyttet til reisetid i forbindelse med møter.

Favorisering av lokale tilbydere

- (23) Klager ber klagenemnda om å vurdere hvorvidt konkurransegrunnlaget er utformet slik at lokale tilbydere favoriseres. Dette vil ha betydning for hvordan klager i fremtiden skal forholde seg til slike lokale konkurranser.

Innsyn

- (24) Klagenemnda bes om å vurdere om, og i hvilken utstrekning, klager har rett til innsyn i tilbudene til leverandørene som ble rangert som nummer en og nummer to i konkurransen.

Innklagede har anført:

Avvisning av klager

- (25) Innklagede bestrider at klager er urettmessig avvist, ettersom klager ikke oppfyller kravet i oppstilt i konkurransegrunnlaget punkt 3.4.
- (26) En naturlig språklig forståelse av begrepet "*relevant størrelse*", er at referanseprosjektene må være av noenlunde tilsvarende verdi og areal som det oppdraget konkurransen gjelder, dvs. prosjektering av ny videregående skole. Når det gjelder "*relevant kompleksitet*", innebærer dette at referanseprosjektene må være av tilsvarende vanskelighetsgrad som det oppdraget konkurransen gjelder. Bygg av ulik art har forskjellige utfordringer og vanskelighetsgrad, og det er forskjell i vanskelighetsgraden alt etter hvilken funksjon bygget skal ha. Bygg av ulik art har også ulik teknisk kompleksitet. Næringsbygg, som eksempelvis en skole, er mer komplekse enn leiligheter i en blokk og småhus, og det kreves mer av prosjekteringsgruppen for å få til et energieffektivt bygg. Referanseprosjektene klager har vist til oppfyller verken kravet til "*relevant størrelse*" eller kravet til "*relevant kompleksitet*".
- (27) Når det gjelder klagers anførsel om at innklagede ikke har vurdert begrepet "*relevant*" ut fra fagspesifikke hensyn knyttet til arkitektfaget, bemerker innklagede at tilbudene er evaluert av et tverrfaglig utvalg bestående av blant annet arkitekter/prosjektledere fra bygg- og kontraktseksjonen ved fylkeskommunen. Den foretatte vurderingen er således gjort på bakgrunn av fagspesifikke hensyn knyttet til arkitektfaget.

- (28) Generelle referanselister er også vurdert av oppdragsgiver, men heller ikke her fremgår det at klager har prosjektert minst to relevante lavenergiprojekter. De generelle referansene viser komplekse bygg, men ikke lavenergiprojekter.

Klagefrist

- (29) Innklagede bestrider at fristen for å klage på tildelingsbeslutningen er for kort, og at denne skulle vært forlenget. Klager ble orientert om tildelingen i brev av 15. september 2010. Det ble fra denne datoen gitt en klagefrist på 13 dager, noe som må anses i tråd med forskriften § 22-3 (1). Klager stilte i brev av 19. september 2010 en rekke spørsmål som ble besvart av innklagede, og klage til klagenemnda ble inngitt i brev av 26. september 2010. Etter innklagedes oppfatning viser dette at klager hadde tilstrekkelig tid til å vurdere om det skulle klages over tildelingsbeslutningen. Innklagede viser også til at klager ble avvist i brev av 14. september 2010 og at klager har hatt tilstrekkelig tid til å vurdere om klage på avvisningen skulle framsettes.

Innsyn

- (30) Når det gjelder klagers krav om innsyn i de øvrige tilbydernes tilbud, er dette et spørsmål som i første omgang skal rettes til oppdragsgiver. Dette ble klager gjort oppmerksom på i brev av 28. oktober 2010. Hvilke dokumenter som eventuelt er unntatt offentlighet er det i neste omgang opp til Fylkesmannen å vurdere. Klagenemnda er således ikke rette instans til å behandle dette spørsmålet.
- (31) Innklagedes saksbehandling er uansett i tråd med regelverket på dette punktet. På bakgrunn av forespørsel ble klager oversendt en sladdet versjon av tilbudet fra valgte leverandør. Sladdet versjon av tilbudene fra LINK Signatur AS og Rambøll Norge AS er også oversendt klager.

Sekretariatets vurdering:

- (32) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om Klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er også rettidig. Anskaffelsen gjelder arkitekttjenester som er en prioritert tjeneste, jf. forskriften vedlegg 5 kategori 12, og følger på bakgrunn av kontraktens verdi lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser, samt forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser del I og III.

Hvorvidt klager skulle ha vært avvist

- (33) Av forskriften § 20-12 (1) bokstav a følger det at oppdragsgiver har plikt til å avvise leverandører som ikke oppfyller de krav som er satt til leverandørenes deltakelse i konkurransen.
- (34) Det fremgår av konkurransegrunnlaget punkt 3.4 om krav til tilbydernes tekniske og faglige kvalifikasjoner at tilbyderne skulle vedlegge *"minst 2 referanser som viser at firmaet har prosjektert/gjennomført lavenergiprojekter med relevant størrelse og/eller kompleksitet. Det bes oppgis prosjektets navn, byggherre, ferdigstillestidspunkt, størrelse, kostnad, samt navn og tlf/e-post til kontaktperson."*
- (35) Opprinnelig ble avvisningen av klager begrunnet med at referanseprosjektene ikke var beskrevet godt nok til at dokumentasjonskravet i punkt 3.4 var oppfylt, men det ble også presisert at referanseprosjektene uansett ikke oppfylte kravene til *"relevant størrelse og/eller relevant kompleksitet"*, jf. brev datert 14. og 16. september 2010. Klager fremla

ytterligere opplysninger om de enkelte referanseprosjektene i brev av 15. september 2010, og etter påtrykk fra klager bekreftet innklagede at klager etter dette var avvist grunnet manglende dokumentasjon av oppfyllelse av kravene til "*relevant størrelse og/eller relevant kompleksitet*", jf. forskriften § 20-12 (1) bokstav a om at oppdragsgiver har plikt til å avvise leverandører som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene som er satt i konkurransen. Det er innklagedes skjønnsutøvelse ved denne vurderingen som sekretariatet skal ta stilling til.

- (36) Ved vurderingen av om kvalifikasjonskravene er oppfylt utøver oppdragsgiver et skjønn som kun i begrenset grad kan overprøves rettslig. Sekretariatet kan imidlertid prøve om oppdragsgiver ved skjønnsutøvelsen har lagt feil faktum til grunn eller har utøvd et usaklig, sterkt urimelig eller vilkårlig skjønn. Oppdragsgivers skjønnsfrihet begrenses likevel ved den konkrete utformingen av kvalifikasjonskravene og tilhørende dokumentasjonskrav, jf. blant annet klagenemndas avgjørelse i sak 2010/151.
- (37) Innklagede har forklart at areal og verdi på prosjektene stod sentralt ved vurderingen av "*relevant størrelse*". Etter sekretariatets oppfatning omfattes dette av en naturlig forståelse av kravet slik det fremstår i konkurransegrunnlaget. Sekretariatet kan ikke se at klager har påpekt forhold som tilsier at innklagedes vurdering på dette punktet er urimelig eller vilkårlig.
- (38) Innklagede har videre forklart at klagers generelle referanselister også ble vurdert, og at det her var referanser som viste til komplekse bygg, men ikke lavenergiprojekter. Klager har ikke fremsatt innsigelser mot denne vurderingen.
- (39) Når det gjelder klagers påstand om at kravet til "*relevant størrelse og/eller relevant kompleksitet*" er diskriminerende, fordi det ved vurderingen av kriteriet er lagt vekt på prosjekter av tilsvarende størrelse, bemerker sekretariatet at det ut fra kravets ordlyd åpenbart fremstår som relevant å vektlegge at arealet er av tilsvarende størrelse. Det er heller ikke holdepunkter for at kravet på usaklig måte forskjellsbehandler leverandører. Slik saken er opplyst finner sekretariatet at det ikke er påvist forhold som tilsier at innklagedes vurdering av kravet til "*relevant størrelse og/eller relevant kompleksitet*" er usaklig eller urimelig. Klagers anførsel om at selskapet er urettmessig avvist fører således ikke frem.

Klagefrist

- (40) I klagenemndas avgjørelse i sak 2010/11 ble det lagt til grunn at også leverandører som er avvist fra konkurransen har krav på meddelelse om kontraktstildeling. Forutsetningsvis betyr dette at avviste leverandører kan gjøre sine interesser gjeldende i tilknytning til avslutningen av konkurransen, herunder å fremsette klage.
- (41) Forskriften § 22-3 (1) krever at det skal gå "*rimelig tid*" fra meddelelse om tildeling, til kontraktsinngåelse. Hva dette innebærer er ikke nærmere regulert i bestemmelsen. Det er i tidligere saker lagt til grunn at en frist på ti dager normalt vil være tilstrekkelig lang, jf. klagenemndas saker 2008/98 premiss (103) og 2008/187 premiss (64). I klagenemndas sak 2007/87 premiss (43) ble en frist på åtte dager ansett for kort.
- (42) Endringsdirektiv 2007/66/EF til Dir. 89/665 og Dir. 92/13 er vedtatt i EU. Direktivet er EØS-relevant og skal innarbeides i norsk lov, jf. Prop. 12 L (2011-2012). I endringsdirektivet til Dir. 89/665 (Art. 2c) fastslås en klagefrist på minst ti dager kombinert med et forbud mot å inngå avtale før utløpet av en "standstill period" av

samme lengde (Art. 2 a og Art. 2 d). Klagenemnda har i flere saker uttalt at direktivet, selv om det ennå ikke er vedtatt i norsk rett, vil være veiledende for hva kan anses som en rimelig frist, jf. klagenemndas saker 2009/57 premiss (93), 2008/12 premiss (37), og 2008/170 premiss (76).

- (43) I foreliggende sak er det satt en klagefrist på 13 dager, jf. tildelingsmeddelelsen av 15. oktober 2010, som i lys av det overstående normalt er tilstrekkelig til å oppfylle regelverkets krav. Sekretariatet kan ikke se at det er forhold ved angjeldende anskaffelse som tilsier at klagefristen i dette tilfellet skulle ha vært lenger. Klagers anførsel om at klagefristen er for kort fører derfor ikke frem. Det kan heller ikke utledes av forskriften § 22-3 (1) at oppdragsgiver har en plikt til å utsette klagefristen dersom det kommer inn spørsmål, jf. klagers anførsel om dette.

Øvrige anførsler

- (44) I klagenemndsforordningen § 12 (2) heter det om klagenemndas uttalelseskompetanse at *"Klagenemnda skal uttale om det er begått brudd på lov av 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser og forskrifter gitt med hjemmel i denne."* Av bestemmelsens tredje ledd heter det videre at klagenemnda ikke kan gå utenfor partenes anførsler og påstander.
- (45) Klagers anførsler knyttet til beregning av pris, at konkurransegrunnlaget favoriserer lokale tilbydere og innsyn er delvis ikke knyttet til et konkret anført brudd på regelverket og er delvis for vagt eller generelt utformet til at de er mulig for klagenemnda å ta stilling til.

Jonn Sannes Ramsvik
gruppeleder (e.f.)

Elisabet Gjerde
førstekonsulent